

промисли тощо) та ін. [2, с. 311]. Як бачимо, аграрні відносини урізноманітнюються, їх спектр суттєво розширюється, з'являються нові, раніше невідомі відносини, які потребують свого регулювання відповідними правовими приписами. Такі приписи зазвичай відносять до аграрно-правових, оскільки вони фактично регламентують аграрні відносини, які складають предмет аграрного права як самостійної галузі всистемі права України. Отже, розвиток аграрних відносин в Україні наразі набирає чималих обертів і повинен стати домінуючим на шляху економічної та правової реформи в країні.

Література

1. Головні проблеми українського села: безробіття, погані дороги і пияцтво // Коментарі. – 17 травня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.comments.ua/life/150729-golovni-problemi-ukrainskogo.html>.

2. Єрмоленко В. М. Аграрне право України: підруч. / В. М. Єрмоленко. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 311 с.

УДК 346.24(477)(043.2)

Кравченко Д. М., Мисюк О. С., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Муляр Г. В., к.і.н.

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Актуальність наукового дослідження історії підприємництва в Україні, сфер і напрямків його діяльності, комерційних традицій зумовлюється цілим рядом причин. Незважаючи на ряд публікацій, що вийшли останнім часом, історія українського купецтва та його історична доля залишаються недостатньо висвітленими.

До того ж, досвід світової цивілізації наочно свідчить, що без вільної ринкової економіки, без самодіяльного виробника і підприємницької ініціативи ніяке процвітання держави неможливе, саме в цьому і полягає актуальність даного дослідження [1].

Історія українського підприємництва впродовж двох століть була тісно пов'язана зі станом корпоративними товариствами, так званими «Купецькими гільдіями».

До кінця XIX – початку XX ст. провідну роль у промисловості Російської імперії стали грати акціонерні та пайові підприємницькі структури. У пайових підприємницьких структурах, де капітал уже був, пайовики керувалися мотивами розширення і розвитку справи, прагнучи до обмеження кола пайовиків з метою збереження вирішальної ролі за

колишніми власниками фірми [2].

Розвиток та становлення ділової ініціативи в Україні здійснювались під правовим впливом Російської імперії, де головними важелями управління користувалося дворянство чи генетично пов'язана з ним бюрократія. Підґрунтя станovo-корпоративної організації українського купецтва у новий період історії було закладено саме у XVIII столітті, коли разом із обмеженням політичної автономії України на неї поширився станovo-ієрархічний устрій російської абсолютистської держави [3].

Великим внеском у розвиток підприємництва стало скасування кріпосного права. Купці одержали можливість вільно займатися підприємницькою діяльністю. На цей період часу приходиться значна подія – промисловий переворот. Однак такий успіх у розвитку був перерваний спочатку Першою світовою війною, а потім – Громадянською війною та політикою воєнного комунізму.

Для розвитку господарства України наприкінці XVIII – у XIX століттях був характерним саме авторитарно-регулюючий режим. Це характеризувалось тим, що підприємець, який тоді був купцем, постійно перебував під жорстким контролем абсолютистської держави, яка через систему державних монополій і прямих податків не лише вилучала значну частину його прибутків, але й визначала потрібні їй напрямки, форми і розмах підприємницької діяльності [3].

Щодо незалежної України, то великі надії покладаються на мале підприємництво, а саме з його розвитком держава пов'язує швидкі позитивні структурні зміни в економіці, вихід з економічної кризи та створення умов для розширення та впровадження ринкових реформ [2].

Важливу роль мале підприємництво відіграє у вирішенні питання зайнятості, що проявляється, насамперед, у здатності малого та середнього бізнесу створювати нові робочі місця і поглинати надлишкову робочу силу. Особливо це стосується нинішнього стану справ в Україні. Адже в той час, коли йде процес скорочення робочих місць на великих підприємствах, мале підприємство не тільки зберігає, але й створює нові робочі місця.

Взагалі-то підприємницькі відносини в українському народі закладені генетично. Протягом усього процесу розвитку громадського життя, ступінь розвитку підприємництва, економічнаволя та інші фактори, що стимулюють зростання ініціативності суб'єктів економіки, відігравали важливу роль. І на сьогоднішній день формування ефективної, конкурентоздатної, соціально орієнтованої економіки складає стратегічний курс державної політики [1].

Виходячи з вище наведеного, можна сказати, що розвиток економіки малих та середніх підприємств в Україні має великі резерви і великі перспективи, адже немає іншого способу становлення і зміцнення держави, окрім розвитку ринкової економіки, яка ґрунтується насамперед

на приватному бізнесі та особистій ініціативі, що й дає кожному можливість самореалізації і самоутвердження.

Література

1. Бойчук М. І. Економіка підприємств / М. І. Бойчук, П. С. Харів, В. П. Сторожук, Е. І. Ткач. – Львів: Сполох, 1998. – 212 с
2. Вашків П. Г. Статистика підприємництва / П. Г. Вашків, П. І. Пастер, В. П. Сторожук, Е. І. Ткач. – Львів: «Інтелект-Захід», 2003. – 242 с
3. Кредісов В. А. Підприємництво в Україні: суть, типи та умови формування / В. А. Кредісов. – К.: Знання, 2003. – 68 с.

УДК 341.824:338.47 (043.2)

Красовський В. В., студент,
Київський університет права НАН України, м. Київ
Науковий керівник: Твердохліб Ю. В., асистент

ОПЕРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКІ САНКЦІЇ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ

Відповідно до положень Господарського кодексу України у сфері господарювання, крім відшкодування збитків, штрафних санкцій, передбачено і застосування оперативно-господарських санкцій, які за своєю правовою природою є виключно договірними та можуть застосовуватися без обов'язкової умови щодо наявності вини у порушника господарсько-правового зобов'язання.

Тема проблем застосування оперативно-господарських санкцій, визначення їх особливостей та юридичної сутності наразі є доволі актуальною, зважаючи на простий механізм дії вищевказаних санкцій, що, безсумнівно, є корисним для застосування оперативно-господарських санкцій у практичній діяльності.

На даний момент, у науці не існує єдиної узгодженої думки щодо юридичної сутності оперативно-господарських санкцій, але, узагальнюючи думки вчених, слід відзначити найбільш характерні наукові висновки щодо оперативно-господарських санкцій:

- як особлива категорія правоохоронних заходів, що є окремою по відношенню до цивільно-правових санкцій та відповідальності;
- як різновид цивільно-правових санкцій та відповідальності;
- як організаційні санкції, які при застосуванні є різновидом цивільно-правової відповідальності;
- як ті, що мають забезпечувальну, превентивну спрямованість і не відносяться до жодної з вищезазначених категорій;
- як різновид цивільно-правових санкцій, але за своєю суттю не є цивільно-правовою відповідальністю.